

Datum: 2025-11-18
Diarienummer: LOV 2024-000446
Handläggare: Patrik Mårtensson

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningens utlåtande

Ärendet: Ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnader, cementplatta för båtuppdraening och brygga

Fastighet: VÄSTERBODARNA 1:312 (MUNTERS VÄG 28)

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av garage/förråd, friggebod, cementplatta för båtuppdraening och brygga på fastigheten VÄSTERBODARNA 1:312 (MUNTERS VÄG 28) i Alingsås kommun.

Garage/förråd avser en nybyggnad och har en storlek på 39,6 m² och en nockhöjd på ca 3,8 meter.

Friggeboden avser en nybyggnad och har en storlek på 14,7 m² och en nockhöjd på ca 3,0 meter.

Cementplatta för uppdraening av båtuppdraening har en yta av 2,2 x 3,4 meter och är redan utförd.

Bryggan är anordnad med betong/cement och är redan anlagd.

Sökande har uppgett att som särskilt skäl för dispens från strandskyddet för garage/förråd och friggebod samt cementplatta är att området redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syfte. För bryggan är skälet att anläggningen måste för sin funktion ligga vid vattnet och behovet kan inte tillgodoses utanför området. Sökanden har även åberopat sjukdom/funktionsnedsättning som särskilt skäl (7 kap. 18 e § första stycket 6 miljöbalken) med en skrivelse, läkarintyg och foton.

Sökande har gett in foton på placering för sökta byggnader, cementplatta och brygga (bilaga 1).

Handläggaren har gjort syn på plats den 2025-09-25 och noterade då följande om lokaliseringen:

- Nuvarande markanvändning och anslutning till bostadshuset bedöms som ianspråktagen mark i alla riktningar i varierande utsträckning. Grusad väg med tillhörande uppställningsplatser för bilar bedöms vara ianspråktagen mark. På tomtens norra och södra delar är det naturmark. Mot vattnet är det en gräns mellan anlagd gräsmatta och sluttande markområde med sten/berg och vid strandkanten en uppförd brygga.

Förutsättningar

Fastigheten ligger inte inom detaljplanerat område eller inom områdesbestämmelser.

Fastigheten ligger inom strandskyddat område utvidgat till 300 m och inom riksintresse för naturvård (NRO 14 138, Anten-Mjörn).

För fastigheten finns inga tidigare registrerade dispenser eller bygglov. För fastigheten finns därmed ingen tidigare beslutad tomtplatsavgränsning.

För fastigheten finns ett pågående tillsynsärende angående anläggande av brygga och cementplatta (dnr 2022-1718).

Enligt översiktsplanen för Alingsås kommun (antagen av Kommunfullmäktige 2018-10-31) ligger den aktuella platsen inom ett sammanhängande område med värdefull natur, område med fördjupning av översiktsplanen, hög skyddsnivå för enskilda avlopp, inom värdefulla kulturmiljöer.

Enligt den fördjupade översiktsplanen för Västra Bodarna ingår platsen i område R3, område med stort kultur- och rekreationsvärde. Ingen ny bebyggelse.

En brygga har tidigare funnit på platsen på 1950-1960 talet.

Under lång tid har det sedan inte funnits någon brygga innan det uppfördes en brygga på nytt ca 2014 utan tillstånd från strandskyddet.

Anläggande av cementplatta för båtuppdragning anlades ca 2012-2013 utan tillstånd från strandskyddet.

Bedömning

Som särskilt skäl för strandskyddsdispens för friggeboden är bedömningen att enligt 7 kap. 18 e § 1 p miljöbalken att platsen redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Sökanden har i ansökan framfört att området redan tagits i anspråk.

Som särskilt skäl för strandskyddsdispens för garage/förråd är bedömningen att enligt 7 kap. 18 e § 1 p miljöbalken att platsen redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som särskilt skäl för strandskyddsdispens av cementplatta för båtuppdragning som redan är anlagd är bedömningen att enligt 7 kap. 18 e § 1 p miljöbalken att platsen redan sedan tidigare har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften samt att åtgärden inte är av den karaktären att den får en avhållande effekt för allmänheten. Sökanden har i ansökan framfört att området redan tagits i anspråk och att anläggningen måste för sin funktion ligga vid vattnet och behovet kan inte tillgodoses utanför området.

För brygga som redan är uppförd har sökande anfört skäl nr 1, 3 och 6, att platsen redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften och

behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området, samt att åtgärden behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Huvudregeln är att bryggor och andra typer av byggnationer inte får uppföras inom strandskyddat område. Dispensregeln är avsedd att tillämpas mycket restriktivt.

Vid en bedömning av om det i fråga om en sådan anläggning som en brygga finns särskilda skäl för att ge strandskyddsdispens räcker det inte att konstatera att en brygga måste ligga vid vattnet. Det måste också göras en prövning av om behovet av en brygga kan tillgodoses på något annat sätt än genom anläggandet av en egen brygga.

En avvägning ska vidare ske mellan strandskyddets intressen och i detta fall sökandens intresse av att ta området i anspråk. Skälen för att få anlägga och ha en brygga måste därför bedömas mot strandskyddets syften och för att dispens ska kunna beviljas måste det finnas så starka skäl för bryggan att de allmänna intressen som strandskyddet syftar att tillgodose får stå tillbaka för det enskilda intresset av att ha en egen brygga på platsen.

I det aktuella området finns det redan några bryggor utifrån ett större perspektiv, men det kan konstateras att med avseende på läget så är dessa otillgängliga för den sökande och dessutom är några av dem privatiserade. Sökanden har dessutom inkommit med en skrivelse och läkarintyg med hänvisning av läkare att sökandens fru på grund av sin begränsade rörelseförmåga har god nytta med möjligheten att kunna ta sig till sjön via trappa och brygga.

Bygglovsenhetens bedömning är därmed att det föreligger särskilda skäl för dispens för brygga på den grunden att åtgärden behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse samt att det finns en stor otillgänglighet för sökanden att använda andra bryggor i närområdet.

Förslag till beslut

Strandskyddsdispens ges för brygga, nybyggnad av garage/förråd, friggebod och cementplatta för båtuppdragning på fastigheten Västerbodarna 1:312 vid sjön Mjörn, i enlighet med situationsplan.

Den yta som får tas i anspråk som tomt är markerad enligt bilaga, tomtplatsavgränsning.

Avgift

Avgiften för strandskyddsdispensen är 13 752 kr, i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Faktura sänds separat.

Handlingar som ingår i beslutet

Fotografi - 1950-60 talet, inkommen 2024-07-15

Följebrev, inkommen 2024-07-15

Ansökan, inkommen 2024-07-15

Fasad/plan/sektionsritning - Friggebod, inkommen 2025-01-21

Fasad/plan/sektionsritning - Garage/förråd, inkommen 2025-01-21

Situationsplan, inkommen 2025-06-03

Yttrande, inkommen 2025-09-07

Yttrande, inkommen 2025-11-11

Yttrande, inkommen 2025-11-11

Upplysningar

- Beslut om strandskyddsdispens upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Beslut om strandskyddsdispens medför inte rätt att påbörjas byggnadsarbetet innan bygglov och startbesked utfärdats, i de situationer där dessa tillstånd krävs.
- Länsstyrelsen kan komma att överpröva beslut om strandskyddsdispens inom tre veckor från delgivning.
- Beslutet om strandskyddsdispens och/eller avgiften kan överklagas. Se bilaga "Hur man överklagar".

Aktuella bestämmelser

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken.

Strandskyddet gäller vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddet kan dock vara upphävt eller utvidgat till maximalt 300 m från strandlinjen, 7 kap. 14 och 18 §§ miljöbalken.

Inom ett strandskyddsområde får inte (1) nya byggnader uppföras, (2) byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, (3) grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller (4) åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter, 7 kap. 15 § miljöbalken.

Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 c-d och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 i och 18 k §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas medvillkor.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet får man enligt 7 kap. 18 e § miljöbalken endast beakta om det område som dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus (7 kap. 18 d § miljöbalken).

För bygglovsenheten

Patrik Mårtensson
Byggnadsinspektör

Bilagor

- "Hur man överklagar"
- Ritningar och övriga handlingar som ingår i beslutet
- Tomtplatsavgränsning

Expedieras till:

Sökanden, Länsstyrelsen